

Comunitat Autònoma / Departament / Estat	COMUNITAT VALENCIANA
Municipi	VALÈNCIA
Direcció	
Edifici	Real Col·legi Seminari de Corpus Christi (Torre del Patriarca)

Campanes actuals

Nom	Avisadoret de la porta de darrere
Localització	A la porta de darrere del col·legi
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 20 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)5 kg
Fonedor	MORENO, HERMANOS (VALÈNCIA)
Any fosa	1915ca
Descripció	
Fotos	5
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	
Data	

Nom	Campaneta de senyals del claustre
Localització	Claustre
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 25 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)9 kg
Fonedor	
Any fosa	1920ca
Descripció	Anepígrafa
Fotos	3
Tocs	
Conservació, manteniment	La campana està dotada d'una llarga cadena per a fer les senyals. La cadena té un moll per facilitar el toc.
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	
Data	

Nom	Campana de senyals (0)
------------	-------------------------------

Localització	Corredor d'accés al pati interior
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 45 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)53 kg
Fonedor	
Any fosa	1920ca
Descripció	Anepígrafa - Sembla campana de vaixell
Fotos	4
Tocs	
Conservació, manteniment	Conserva restes de dorat, tant per fora com per dins. Corda lligada al batall i pintada de verd, que sembla de bronze rovellat.
Protecció	Protecció genèrica per trobar-se en un immoble protegit
Propostes	
Autors de la documentació	
Data	

Nom	Senyalera
Localització	Escala
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 34 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)23 kg
Fonedor	
Any fosa	1450ca
Descripció	La campana duu una inscripció en majúscula gòtica, poc habitual: " + IESUS # MARIA # GRASIA PLENA" El signe de separació és com una mitra coronada amb una creu - o una campana?. La primera paraula correspon al nom de Jesús i la segona al de Maria, però la frase completa sol ser "AVE MARIA GRATIA PLENA DOMINUS TECUM". És una variant de la salutació angèlica a Maria en Lc 1:28 on escriuen "AVE, GRATIA PLENA, DOMINUS TECUM" que pot traduir-se com ET SALUDE, MARIA, LA PLENA DE GRÀCIA, EL SENYOR ÉS AMB TU". La inclusió del nom de Maria, que en el relat evangèlic figura en el versicle anterior, és habitual en aquests textos. També és relativament normal la confusió de GRACIA per GRATIA, en un moment en el qual les llengües vulgars comencen a tenir més ús que el llatí. Malgrat l'absència d'autor i de data, podem suposar que la campana es va fondre cap a 1450 o inclús poc abans.
Fotos	23
Tocs	Utilitzada per a senyals interns
Conservació, manteniment	La campana, apenes utilitzada, està plena de pols, però conserva encara el seu color daurat.
Protecció	Bé Moble d'Interès Cultural (Decret 217/2018) de 30 de novembre (DOGV núm. 8439 07-12-2018) (BOE núm 16 18-01-2019). Codi anotació preventiva 000000145341 En conseqüència els projectes d'intervenció en la campana i les seues instal·lacions han de ser presentats a la Direcció General de Patrimoni Cultural i Museus per a la seua aprovació, prèviament a l'inici dels treballs.
Propostes	

Autors de la documentació	MOLLÀ i ALCANIZ, Salvador-Artemi
Data	1997

Nom	Campana de la mitja (A)
Localització	Espadanya del rellotge
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 50 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)72 kg
Fonedor	MARTÍNEZ, VICENT
Any fosa	1605ca
Descripció	La campana, ubicada a gran altura en l'espadanya i inaccessible, només es pot documentar d'un costat. La inscripció diu "aue # maria # gracia # plena # dominus # ", és a dir l'habitual inscripció, incompleta per falta d'espai "AVE MARIA GRATIA PLENA DOMINUS TECUM". És una variant de la salutació angèlica a Maria en Lc 1:28 on escriuen "AVE, GRATIA PLENA, DOMINUS TECUM" que pot traduir-se com ET SALUDE, MARIA, LA PLENA DE GRÀCIA, EL SENYOR ÉS AMB TU". La inclusió del nom de Maria, que en el relat evangèlic figura en el versicle anterior, és habitual en aquests textos. També és relativament normal la confusió de GRACIA per GRATIA, en un moment en el qual les llengües vulgars comencen a tenir més ús que el llatí. Tot i que no hi ha marca de fonedor ni any de fosa, les característiques comuns amb les altres campanes signades del mateix campanar fan suposar que es tracta d'una de les campanes del conjunt fos per Vicent MARTÍNEZ.
Fotos	102
Tocs	Un toc a la mitja
Conservació, manteniment	Es conserva el mall exterior per gravetat, augmentat de pes, i amb una ballesta en forma de L per evitar que rebote el mall. La transmissió passa per l'interior de la truja. Antiga fixació de la campana a la truja, amb diversos ferratges que formen falca. Aquesta fixació s'ha de mantindre, tant per ser una campana fixa com per constituir una forma pràcticament única, per arcaica, en el conjunt de campanes històriques valencianes conservades amb la instal·lació original.
Protecció	Bé Moble d'Interès Cultural (Decret 217/2018) de 30 de novembre (DOGV núm. 8439 07-12-2018) (BOE núm 16 18-01-2019). Codi anotació preventiva 000000145386 En conseqüència els projectes d'intervenció en la campana i les seues instal·lacions han de ser presentats a la Direcció General de Patrimoni Cultural i Museus per a la seua aprovació, prèviament a l'inici dels treballs.
Propostes	
Autors de la documentació	ALEPUZ CHELET, Joan
Data	28-11-2011

Nom	Campana de l'hora (B)
Localització	Espadanya del rellotge
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 66 Vora 6,5 Altura del bronze 60 Pes aproximat (en quilos)166 kg

Fonedor	
Any fosa	1599
Descripció	La campana duu una simple inscripció en llatí: "SANCTA # MARIA # ORAPRO # NOBIS # ANO # I # S # 9 # : 9 # # " que hauriend'haver escrit "SANCTA MARIA ORA PRO NOBIS ANNO IS99" i que vol dir SANTA MARIA PREGUEU PER NOSALTRES. ANY 1599. La campana presenta diversos signes de modernitat, en respecte a les altres del conjunt, fins i tot de la mateixa espadanya: l'epigrafia és humanística, i no gòtica; la numeració és ja l'habitual i no la romana, tot i que no utilitzen xifres sinó lletres. L'autor és desconegut i no es pot trobar analogies amb altres campanes existents en el Col·lege.
Fotos	33
Tocs	No funciona
Conservació, manteniment	Es conserva el mall exterior per gravetat, augmentat de pes, i amb una ballesta en forma de L per evitar que rebote el mall. La transmissió passa per l'interior de la truja. Antiga fixació de la campana a la truja, amb diversos ferratges que formen falca. Aquesta fixació s'ha de mantindre, tant per ser una campana fixa com per constituir una forma pràcticament única, per arcaica, en el conjunt de campanes històriques valencianes conservades amb la instal·lació original. Encara que té batallera, no hi ha traces d'haver repicat. La campana està molt bruta, especialment per dins.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. No obstant hauria d'incoar-se expedient per a declarar la campana i la truja de fusta Bé Moble d'Interés Cultural.
Propostes	
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc; MARTÍN NOGUERA, Francesc Xavier
Data	02-02-2011

Nom	El Peret, El Cu-cú (1)
Localització	Sala alta de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 48 Vora Altura del bronze 48 Pes aproximat (en quilos)64 kg
Fonedor	GALANT
Any fosa	1678
Descripció	
Fotos	11
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc; MARTÍN NOGUERA, Francesc Xavier

Data	02-02-2011
-------------	------------

Nom	La Xerra, la Xerreta (2)
Localització	Sala alta de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 56 Vora Altura del bronze 52 Pes aproximat (en quilos)102 kg
Fonedor	MARTÍNEZ, VICENT
Any fosa	1603
Descripció	La campana duu una breu frase llatina, amb algun error. Diu "uocem ? meam ? at ? dominum ? clamat ? " que segurament haurien d'haver escrit "VOCE MEA AD DOMINUM CLAMAT" i que vol dir LA MEUA VEU CRIDA AL SENYOR. No hem trobat concordança exacta d'aquesta expressió. La més pròxima cita bíblica és la del salm 142:2 (141) que diu en primera persona "Voce mea ad Dominum clamo", és a dir CRIDE A DEU AMB LA MEUA VEU. Una variant, que tampoc concorda amb la campana, es troba en el salm 77:2 (76) que diu en passat "Voce mea ad Dominum clamavi", és a dir AMB LA MEUA VEU VAIG CRIDAR AL SENYOR. El significat és evident: la campana crida, a la gent, a relacionar-se, dins del temple, amb Déu. Una segona lectura és complementària: amb la meua veu crida a Déu per què es faci present. En qualsevol cas la veu de la campana apareix com medidora entre el Senyor i els homes. Tot i que no hi ha marca de fonedor ni any de fosa, les característiques comuns amb les altres campanes signades del mateix campanar fan suposar que es tracta d'una de les campanes del conjunt fos per Vicent MARTÍNEZ.
Fotos	19
Tocs	
Conservació, manteniment	Està badada? O és el seu so original? (Difícil de saber per la brutícia!) - Hi ha marques circulars internes que podrien significar un intent d'afinació de la campana, però aquesta afirmació no es pot confirmar sense la neteja i verificació de la integritat de la campana.
Protecció	Bé Moble d'Interès Cultural (Decret 217/2018) de 30 de novembre (DOGV núm. 8439 07-12-2018) (BOE núm 16 18-01-2019). Codi anotació preventiva 000000145381 En conseqüència els projectes d'intervenció en la campana i les seues instal·lacions han de ser presentats a la Direcció General de Patrimoni Cultural i Museus per a la seua aprovació, prèviament a l'inici dels treballs.
Propostes	
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc; MARTÍN NOGUERA, Francesc Xavier
Data	02-02-2011

Nom	La Morlaneta (3)
Localització	Sala alta de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 61 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)131 kg
Fonedor	GALANT
Any fosa	1678

Descripció	La campana duu una inscripció llatina en dues línies: "CHRISTVS ? RECHS ? VENITINPASE ? DEVS OMO ? " / "FACTVS ? EST". És sorprenent com un lloc tan culte i tan estricte com el Col·legi acceptara una campana amb tres faltes tan greus, a més de les unions de les paraules, ja que haurien d'haver escrit "XPISTO? REX VENIT IN PACE DEUS HOMO FACTUS EST", el que significa CRIST REI VA VINDRE AMB PAU. DÉU ES VA FER HOME. Aquesta inscripció, usual en altres llocs com Hongria, és poc habitual en les campanes nostres i va associada, sobre tot en els devocionaris de segles passats, amb la protecció contra terratrèmols, llamps i tronades; també està escrita en nombrosos llocs alts, sempre com a signe de protecció. Les faltes acceptades en una campana d'ús pràcticament diari com aquesta poden indicar l'escassa rellevància de les inscripcions, on l'important és el toc de la campana i en menor mesura l'oració pressumptament resada a cada toc de la mateixa.
Fotos	22
Tocs	
Conservació, manteniment	La campana està extremadament bruta a causa dels coloms
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. No obstant hauria d'incoar-se expedient per a declarar la campana i la truja de fusta Bé Moble d'Interés Cultural.
Propostes	
Autors de la documentació	LLOP LLUCH, Francisco José
Data	01-12-1989

Nom	La Despertadora, la Bàrbera (4)
Localització	Sala alta de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 74 Vora Altura del bronze 71 Pes aproximat (en quilos)235 kg
Fonedor	
Any fosa	1603

Descripció	La campana té una inscripció bastant habitual en minúscula gòtica, però difícil de transcriure per la brutícia que cobreix el bronze: "+ xps regnat xps vincit xps imperat xps ab omni malo nos liberat anno mdciii" que calia escriure com "XPISTO? VINCIT XPISTO? REGNAT XPISTO? IMPERAT XPISTO? AB OMNI MALO NOS DEFENDAT" que pot traduir-se com a CRIST VENÇ, CRIST REGNA, CRIST IMPERA, CRIST ENS DEFENGA DE TOT MAL. Pareix que aquesta expressió procedix de les anomenades aclamacions Carolines, emprades en el segle VIII a França, i posteriorment utilitzades com l'himne oficial de ràdio Vaticà en el segle XX. La campana compta amb les habituals imatges de l'Ecce Homo, la Mare de Déu amb Nen i Sant Miquel. També té repetida varies vegades, en una cinta que l'envolta pel mig, la frase "te deum laudamus" la qual és l'inici de l'himne "TE DEUM LAUDAMUS: TE DOMINUM CONFITEMUR. TE AETERNUM PATREM OMNIS TERRA VENERATUR." que es pot traduir com ET LLOEM OH DÉU, ET CONFESSEM SENYOR, A TU PARE ETERN ET VENERA TOTA LA CREACIÓ. El TE DEUM, anomenat a vegades Himne Ambrosià perquè es va associar amb Sant Ambrosi, és un himne tradicional d'alegria i d'acció de gràcies. Es va atribuir primer a Sant Ambrosi, a Sant Agustí o a Sant Hilari, però pareix segur que el seu autor siga Nicetas, bisbe de Remesiana (segle IV). S'utilitza a la conclusió de l'Ofici de Lectures en la Litúrgia de les Hores fora de Quaresma, diàriament en les Octaves de Pasqua i de Nadal, i en les Solemnitats i Festivitats.
Fotos	27
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	Bé Moble d'Interès Cultural (Decret 217/2018) de 30 de novembre (DOGV núm. 8439 07-12-2018) (BOE núm 16 18-01-2019). Codi anotació preventiva 000000145382 En conseqüència els projectes d'intervenció en la campana i les seues instal·lacions han de ser presentats a la Direcció General de Patrimoni Cultural i Museus per a la seua aprovació, prèviament a l'inici dels treballs.
Propostes	
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc
Data	17-06-2004

Nom	El Vicent (5)
Localització	Sala baixa de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 74 Vora Altura del bronze 76 Pes aproximat (en quilos)235 kg
Fonedor	MARTÍNEZ, VICENT
Any fosa	1603

Descripció	La campana duu una simple inscripció en minúscula gòtica i en llatí, donant la impressió que les paraules siguen monotips: "xps ? rex ? uenit ? in pac ? deus ? etomo ? factus ? est ? anomdciii ? " que haurien d'haver escrit "XPISTO? REX VENIT IN PACE DEUS HOMO FACTUS EST", el que significa CRIST REI VA VINDRE AMB PAU. DÉU ES VA FER HOME. Aquesta inscripció, usual en altres llocs com Hongria, és poc habitual en les nostres campanes gòtiques. Per baix hi figuren diverses imatges: un sant, una Mare de Déu erecta, una gerra amb la creu patriarcal i una Crucifixió. Rodejant la campana hi ha l'habitual beta amb sivella i un extrem penjant on posa "abemaria"
Fotos	20
Tocs	
Conservació, manteniment	Truja amb el capçal obert
Protecció	Bé Moble d'Interès Cultural (Decret 217/2018) de 30 de novembre (DOGV núm. 8439 07-12-2018) (BOE núm 16 18-01-2019). Codi anotació preventiva 000000145383 En conseqüència els projectes d'intervenció en la campana i les seues instal·lacions han de ser presentats a la Direcció General de Patrimoni Cultural i Museus per a la seua aprovació, prèviament a l'inici dels treballs.
Propostes	
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc
Data	10-06-1999

Nom	L'Andreu (6)
Localització	Sala baixa de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 82 Vora Altura del bronze 80 Pes aproximat (en quilos)319 kg
Fonedor	DENCAUSSE ROUSSE, JUAN
Any fosa	1889
Descripció	
Fotos	13
Tocs	
Conservació, manteniment	bruta dels coloms
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc
Data	10-06-1999

Nom	El Beato (7)
-----	--------------

Localització	Sala baixa de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 98 Vora Altura del bronze 99 Pes aproximat (en quilos)545 kg
Fonedor	ROSES, HIJOS DE L. (ALBAIDA)
Any fosa	1914
Descripció	
Fotos	78
Tocs	
Conservació, manteniment	Bona, acabada de restaurar
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	2001 TÉCNICA Y ARTESANÍA
Data	05-06-2007

Nom	El Mauro (8)
Localització	Sala baixa de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 108 Vora 12 Altura del bronze 90 Pes aproximat (en quilos)729 kg
Fonedor	MARTÍNEZ, VICENT
Any fosa	1606

Descripció	La campana duu en la part superior una inscripció habitual en llatí i minúscula gòtica, amb diversos errors: " + ecce # crucem # domini # fugite # partes # adverii + veri + leo + tribu + iuda". La redacció habitual és "ECCE CRUCEM DOMINI. FUGITE PARTES ADVERSAS. VICIT LEO DE TRIBU JUDA, RADIX DAVID. ALELUYA" Pot traduir-se com ESTA ÉS LA CREU DEL SENYOR, FUGIU ELS ENEMICS. VA VÉNCER EL LLEÓ DE LA TRIBU DE JUDÀ, DE L'ESTIRP DE DAVID. AL·LELUIA. És l'antífona de laudes de l'Exaltació de la Santíssima Creu, i també s'utilitza en el responsori de la Invenció de la Santíssima Creu. No obstant la tradició popular diu que Sant Antoni va donar una oració a una pobra dona que buscava ajuda contra les temptacions del dimoni. Sixto V, papa franciscà, va fer esculpir l'oració anomenada també lema de Sant Antoni en la base de l'obelisc que va manar erigir en la Plaça Sant Pere a Roma. En qualsevol cas en l'Apocalipsi (Ap 5:5) diu segons la versió de la nova Vulgata ET UNUS DE SENIORIBUS DICIT MIHI: " NE FLEVERIS; ECCE VICIT LEO DE TRIBU IUDAE, RADIX DAVID, APERIRE LIBRUM ET SEPTEM SIGNACULA EIUS " que traduïxen com PERÒ UN DELS ANCIANS EM VA DIR: «NO PLORES; MIRA, HA TRIOMFAT EL LLEÓ DE LA TRIBU DE JUDÀ, EL REBROT DE DAVID; ELL PODRÀ OBRIR EL LLIBRE I ELS SEUS SET SEGELLS.» A l'interior hi ha, per baix d'aquest text, una crucifixió i a l'esquerra una imatge de Santa Bàrbera amb el text, (crucifixió) "ME FECIT VICNT MARTINES ANNO MDCVI", és a dir EM VA FER VICENT MARTÍNEZ L'ANY 1606. En una primera impressió, comú a diversos investigadors, semblaria que el text llatí, més formal i per tant més digne, utilitza una escriptura més prestigiosa com la minúscula gòtica, mentre que la "Modernitat", és a dir el nom de l'autor i la data, s'escriurien en lletra més moderna, menys simbòlica. En una lectura més profunda sembla, pel contrari, que la utilització de l'epigrafia gòtica es podria justificar ja que es tractaria de frases fetes, fins i tot de monotips, dels quals disposaria el fonedor, des d'una o mes generacions anteriors, mentre que el nom de l'autor i de l'any, imprevisibles des del passat, utilitzarien lletres "actuals". No es tractaria per tant d'utilitzar epigrafia més o menys prestigiosa sinó d'utilitzar motles existents, justament per facilitar la producció de les campanes. Com la campana està girada per desgast un quart de volta, la creu amb pedestal no es troba a la part exterior sinó a la part dreta de la campana.
Fotos	33
Tocs	
Conservació, manteniment	Ben repretada - campana girada 1/4 per desgast
Protecció	Bé Moble d'Interès Cultural (Decret 217/2018) de 30 de novembre (DOGV núm. 8439 07-12-2018) (BOE núm 16 18-01-2019). Codi anotació preventiva 000000145387 En conseqüència els projectes d'intervenció en la campana i les seues instal·lacions han de ser presentats a la Direcció General de Patrimoni Cultural i Museus per a la seua aprovació, prèviament a l'inici dels treballs.
Propostes	
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc
Data	26-06-2025

Información completa: [Real Col·legi Seminari de Corpus Christi \(Torre del Patriarca\) - \(COMUNITAT VALENCIANA\)](#)

PDF (16-07-2026)